

Aanpassing Hulp bij het Huishouden

Dalfsen, 31 oktober 2014

Inhoud

Aanpassing Hulp bij het Huishouden.....	0
Inhoud	1
Inleiding	1
Visie op huishoudelijke hulp	1
Advies Wmo Raad	2
Overgangsregeling huidige gebruikers HH1	2
Algemene voorziening (nieuwe gebruikers schoonmaakondersteuning).....	3
Maatwerkvoorziening voor gestructureerd huishouden	4
Financiën voor huishoudelijke hulp	4
Afkortingen en begrippenlijst.....	5

Inleiding

Vanaf 2007 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de huishoudelijke hulp. In de eerste jaren was er sprake van een grote groei in uitgaven. Dit bleek na onderzoek twee oorzaken te hebben: groei in aantal gebruikers en stijging van de kosten per uur. De begroting is daarop in 2010 aangepast en de kostenstijging is voor de jaren daarop meegenomen.

De jaren daarna bleek dat de kostenstijging niet zo fors was als was aangenomen. De begroting is daarop wat aangepast. Toch is er in de afgelopen jaren steeds sprake gebleven van onderbesteding van het budget. Dit heeft bij de voorjaarsnota 2014 geleid tot een aframing van € 207.500 op de budgetten voor Wmo HH en pgb.

Het Rijk heeft besloten om vanaf 2015 fors te bezuinigen op de middelen die de gemeente krijgt voor de huishoudelijke hulp. Bij de behandeling van de voorjaarsnota is in Dalfsen besloten om deze bezuinigingen voor € 500.000 voor de HH op te nemen in de begroting en voor € 100.000 op te nemen voor Wmo algemeen. De door het Rijk gehanteerde korting bleek in de meicirculaire € 661.000 te zijn. Met de voorstellen voor aanpassing van de huishoudelijke hulp kan deze bezuinigingstaakstelling gerealiseerd worden.

In september is er extra geld door het Rijk beschikbaar gesteld, de huishoudelijke hulp toelage (HHT). Deze middelen zijn er voor bedoeld om werkgelegenheid te behouden voor huishoudelijke hulp medewerkers met een dienstverband. Om in aanmerking te komen voor deze middelen moet de gemeente de huishoudelijke hulp omvormen tot een algemene voorziening.

Visie op huishoudelijke hulp

De Wmo 2015 zorgt voor grote veranderingen in de zorg en ondersteuning. Naast de extra taken die de gemeente krijgt is het de bedoeling dat gemeenten deze ook echt op een andere manier gaat uitvoeren. Het gedachtegoed van de Kanteling, waarmee we in Dalfsen al vanaf begin 2013 werken, wordt daarmee verder uitgewerkt.

In de huidige Wmo is een schoon en leefbaar huis nog een resultaat dat valt onder de compensatieverplichting. Dit verandert in de Wmo 2015. De gemeente draagt dan zorg voor de ondersteuning in de zelfredzaamheid, en daaronder valt ook het voeren van een gestructureerd huishouden.

Er zijn in de Wmo 2015 twee soorten voorzieningen: algemene en maatwerkvoorzieningen. Een algemene voorziening is zonder uitgebreid voorafgaand onderzoek, naar de behoeften en persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk. Een maatwerkvoorziening is

een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen. Waar mogelijk wordt zoveel mogelijk ondersteuning geleverd via algemene voorzieningen. Hiervoor is geen uitgebreide toetsingsprocedure en de kosten zijn lager dan bij maatwerkvoorzieningen.

Met de wijzigingen in de Wmo ligt het voor de hand om ook de huishoudelijke hulp aan te passen aan deze ontwikkelingen. Zodat het schoonhouden van het huis een algemene voorziening wordt. Als het gaat om ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden is er sprake van een maatwerkvoorziening. Dit onderscheid sluit aan bij het verschil dat nu gehanteerd wordt voor de HH1 (schoonmaakondersteuning) en de HH2 (hulp bij organisatie van het huishouden).

Voordelen van huishoudelijke hulp als algemene voorziening:

- Een algemene voorziening is goedkoper en minder bureaucratisch dan een individuele voorziening.
- Er kan gebruik gemaakt worden van de HHT om werkgelegenheid te behouden en de huishoudelijke hulp voor iedereen betaalbaar te houden.
- Voor mensen met een inkomen tot 110% van het minimum kan een extra vergoeding worden geregeld die aansluit bij het armoedebeleid.
- Er zijn minder uitvoeringskosten voor de gemeente.

Advies Wmo Raad

Voor de omvorming van de huishoudelijke hulp zijn scenario's opgesteld. Hiervoor is in juni 2014 een document ter advies aan de Wmo-raad voorgelegd. De Wmo raad heeft het advies uitgebracht om voor huidige gebruikers de maatwerkvoorziening in stand te houden en voor nieuwe aanvragers een algemene voorziening op te zetten.

Dit advies sluit aan bij de onderstaande uitwerking van de plannen vanaf 2015.

Overgangsregeling huidige gebruikers HH1

Voor de bestaande gebruikers treft de gemeente een overgangsregeling, deze vallen gedurende twee jaar onder de maatwerkvoorziening. In de periode van 1 januari 2015 tot 1 juli 2015 worden voorbereidingen getroffen voor de resultaatfinanciering voor schoonmaakondersteuning na 1 juli 2015. De financiering naar de aanbieder vindt vanaf 1 juli 2015 plaats op basis van een budget voor een leefbaar huishouden van 2,2 uur per week. De maatwerkvoorziening geldt tot het aflopen van de indicatie en is maximaal twee jaar. Daarna wordt de algemene voorziening toegepast net als voor de nieuwe gebruikers.

Wat verandert er voor de cliënt die HH1 zorg in natura (ZIN) krijgt.

- Er wordt niet meer gesproken over uren maar over resultaat.
- Het meer inzetten van eigen kracht en sociale omgeving wordt door de hulp samen met cliënt besproken en er wordt gezocht naar alternatieven. De aanbieders bespreken dit met de betrokkenen.
- Het aantal uren hulp blijft bepalend voor de eigen bijdrage via het CAK.
- Bij het aflopen van de indicatie kan cliënt overgaan naar de algemene voorziening.

PGB:

- PGB houders krijgen een vast budget dat voldoet voor 2,2 uur huishoudelijke hulp.
- De overgang naar resultaatfinanciering is voor PGB cliënten groter omdat zij geen hulp hebben die vanuit een organisatie meegenomen wordt bij de ontwikkelingen van de Wmo 2015.
- Cliënten moeten met hulp gaan bedenken hoe ze eigen kracht meer kunnen gaan inzetten.
- Cliënten met een PGB kunnen overstappen naar de algemene voorziening.

Wat verandert er voor de gemeente:

- Er wordt niet meer gesproken over uren maar over resultaat.
- Gemeente betaalt 2,2 uur per week per cliënt.
- Er is geen indicatie meer op basis van uren.

- Gemeente monitort op resultaat.

Wat verandert er voor de aanbieder:

- Er wordt niet meer gesproken over uren maar over resultaat.
- De aanbieder krijgt een vast budget per cliënt, dit is een resultaatfinanciering.
- De omzet gaat naar beneden.
- Aanbieder gaan gesprekken aan om eigen kracht met hulp/cliënt te bespreken.
- Uren per cliënt per week moeten geregistreerd worden voor het CAK.

Financiën:

- Van 1 januari 2015 tot 1 juli 2015 verandert er niets.
- Van 1 juli 2015 tot 1 januari 2016 wordt er met de indicatie overgang van 2,7 uur naar 2,2 uur een besparing bereikt waarmee een deel van de bezuinigingen wordt gerealiseerd. Het gaat om ongeveer € 135.000 in 2015 en € 250.000 in 2016.

Algemene voorziening (nieuwe gebruikers schoonmaakondersteuning)

Voor nieuwe gebruikers (HH1) wordt een algemene voorziening gevormd. De algemene voorziening is toegankelijk voor alle cliënten die niet in staat zijn om een huis schoon te houden door een langdurige fysieke en of psychische beperking. De toegang ligt bij de zorgaanbieders en is resultaat gefinancierd. Er wordt een budget per cliënt afgesproken waaraan de gemeente € 110,00 per cliënt per zorgperiode bijdraagt. Een zorgperiode is 4 weken, dit is € 12,50 per uur, voor 2,2 uur. De cliënt betaalt de rest zelf (tariefsbijdrage). Dit bedrag kan verschillen per zorgaanbieder. Bij een gebruik van 2,2 uur per week is de bijdrage van de cliënt ongeveer € 65 per periode. Deze bijdrage wordt geïnd door de zorgaanbieder.

Mensen die de tariefbijdrage niet kunnen betalen (110 % van het sociaal minimum) kunnen financiële tegemoetkoming schoonmaakondersteuning aanvragen bij de gemeente. Er kan maximaal één budget per leefeenheid afgegeven worden. Binnen het budget wordt resultaatgericht gewerkt, de inzet kan verschillend zijn. Er is oog voor het in de kracht zetten van de cliënt en het netwerk om de cliënt te activeren. Ook kunnen zaken voorliggend worden geregeld. Allemaal in overleg met de cliënt. Er zit veel vertrouwen in dit systeem. Er is regelmatig overleg tussen gemeente en aanbieders nodig. "Overconsumptie" door aanbieders en daardoor een mogelijke overschrijding van het budget kan worden afgestraft en kan ervoor zorg dragen dat het contract door de gemeente wordt stopgezet.

Inzet HHT

De gemeente Dalfsen zet de HHT in om een korting van € 110,00 per zorgperiode te verstrekken om te voorkomen dat mensen op andere wijze hun huishoudelijke hulp regelen. Op deze manier is het voor aanbieders mogelijk om medewerkers in loondienst te houden.

Wat verandert er voor de cliënt:

- Cliënt gaat naar aanbieder voor schoonmaakondersteuning en niet meer naar de gemeente.
- Cliënt kan door middel van een kleine beslisboom bepalen of deze in aanmerking zou komen voor deze algemene voorziening. De aanbieder bepaalt door middel van een gesprek of de cliënt echt wel binnen de doelgroep valt.
- Er is geen eigen bijdrage door het CAK meer.
- Aanbieders hebben verschillende tarieven. Cliënt betaalt een tariefsbijdrage, dit is het verschil van tarief zorgaanbieder min de HHT. Dit bedrag is maximaal € 9,25 per uur en minimaal € 7,13 per uur.
- Cliënten met een inkomen onder 110 % van het sociaal minimum kunnen een financiële tegemoetkoming schoonmaakondersteuning aanvragen.

Wat verandert er voor de gemeente:

- Gemeente krijgt geen aanvragen voor HH1 meer.
- Gemeente beoordeelt of cliënt voor financiële tegemoetkoming schoonmaakondersteuning in aanmerking komt.
- Elke zorgperiode draagt de gemeente bij: 2,2 uur x € 12,50 x 4 weken = € 110 x per cliënt.

Wat verandert er voor de aanbieder:

- Zorgaanbieder voert het gesprek, hier wordt gekeken wat het probleem is, welke mogelijkheden in eigen kracht, sociale omgeving en voorliggende voorzieningen aanwezig zijn om de beperkingen te verminderen.
- De aanbieder bepaalt of cliënt voor de algemene voorziening in aanmerking komt.
- De aanbieders zijn vrij om de tariefbijdrage op eigen wijze te innen. De gemeente houdt zich hierbij bewust afzijdig, de aanbieder kan zich hierin onderscheiden.

Financiële tegemoetkoming schoonmaakondersteuning

- De berekening sluit grotendeels aan bij berekening van de huidige bijzondere bijstand 110 % + 35 % met uitzondering van de vermogensnorm.
- Er wordt gekeken naar 110 % van het sociaal minimum.
- De vermogen sluit aan bij de vermogensnorm van de belastingdienst.

Financiën:

- De verwachting is dat de algemene voorziening aan bijzondere bijstand in 2015 € 87.000 gaat kosten en in 2016 € 130.000. Hiervoor vindt een overheveling van budgetten plaats van Wmo naar Bijzondere bijstand. Dit wordt bij de voorstellen van de voorjaarsnota meegenomen.
- Er is voor 2015 voor € 190.000 HHT aangevraagd. In 2016 is voor € 335.000 aangevraagd. Indien de HHT wordt toegekend wordt deze één op één uitgegeven aan de algemene voorziening. In de begroting wordt dit zowel bij de inkomsten en uitgaven budgettair neutraal verwerkt.

Maatwerkvoorziening voor gestructureerd huishouden

De HH2 blijft de komende twee jaar een maatwerkvoorziening voor zowel de bestaande gebruikers als de nieuwe gebruikers. Er komt een resultaatgerichte budgetfinanciering. De bestaande doelgroep wordt geherindiceerd om het resultaat vast te stellen. Aan het resultaat worden doelen gekoppeld met een budget.

Wat verandert er voor de cliënt ?

- HH2 blijft maatwerkvoorziening.
- Opstellen van doelen en evalueren van doelen.
- Wanneer aan overgang van uren naar resultaat. Het resultaat telt.
- De eigen hulp wordt behouden.
- Het bijdrage via het CAK blijft in stand.

Wat verandert er voor de gemeente ?

- Budgetfinanciering; dit wordt nader uitgewerkt in combinatie met begeleiding.

Financiën

- Dit betreffen 234 cliënten
- Gemiddelde indicatie 2013: 3,5 uur per cliënt.
- Stel budget naar 3,0 uur per cliënt.
- Herindicatie van HH2 levert in 2015 een besparing op van € 65.000 en in 2016 van € 130.000. Hiermee wordt een deel van de bezuinigingen gerealiseerd

Financiën voor huishoudelijke hulp

Er is tot een bezuiniging van € 500.000 per jaar op huishoudelijke hulp bij de voorjaarsnota 2014 besloten. Met de voorstellen voor aanpassing van de huishoudelijke hulp kan deze bezuinigingstaakstelling gerealiseerd worden. Er worden kosten gemaakt voor het opzetten van de algemene voorziening. Deze worden betaald uit de huishoudelijke hulp toelage van het Rijk (de HHT). Indien de aanvraag voor HHT wordt afgewezen wordt voor de aanpassing van de huishoudelijke hulp een aangepast voorstel gedaan.

Bezuiniging Voorjaarsnota 2014	€ 500.000
Overgangsregeling bestaande cliënten HH1	€ 254.000-
Aanpassingen op maatwerkvoorziening HH2	€ 131.000-
Algemene voorziening voor nieuwe aanvragers	€ 115.000-
Realisatie in 2016 (verwacht)	€ 500.000-

Huishoudelijke hulp toelage	2015	2016
Aangevraagde rijksbijdrage HHT	€ 190.000	€ 335.000
Uitgaven HHT	€ 190.000-	€ 335.000-

De bezuiniging wordt gehaald met de voorstellen. De voorstellen kunnen budgettair neutraal worden uitgevoerd. Er zijn echter wel verschuivingen in budgetten nodig. Het overhevelen van Wmo HH middelen naar de bijzondere bijstand wordt integraal meegenomen in de voorjaarsnota. De overige verschuivingen kunnen binnen het programma zelf worden gedaan. Dit wordt in de begroting verwerkt.

Afkortingen en begrippenlijst

CAK:	Centraal administratiekantoor, int de eigen bijdrage voor Wmo en AWBZ (Straks WLZ)
HH1:	dit is de overname van schoonmaakwerkzaamheden, waarbij de belanghebbende zelf de regie voert over en sturing geeft aan de schoonmaakwerkzaamheden. Belanghebbende organiseert de hulp dus zelf.
HH2:	dit wordt geïndiceerd bij een complexere situatie, als belanghebbende niet meer in staat is om het eigen huishouden te sturen en te overzien. Dus als hulp nodig is bij de dagelijkse organisatie van het huishouden, bij de verzorging van andere gezinsleden en bij het koken voor het gezin.
HHT	Huishoudelijke hulp toelage, dit is een regeling van het Rijk waar gemeenten aanspraak op kunnen maken. Hiervoor moest een plan van aanpak worden ingediend dat aan diverse voorwaarden moest voldoen.
PGB	Persoonsgebonden budget
Wmo 2015	Wet maatschappelijke ondersteuning die ingaat op 1 januari 2015
ZIN	Zorg in natura, deze wordt geleverd door aanbieders die door de gemeente Dalfsen zijn gecontracteerd.

Algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.

Maatwerkvoorziening: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen.